

Datum 11 januari 2021

Onderwerp

Subsidie Interwonen inclusief proefwonen

Wij willen

Dat inwoners die hoge kans lopen op dak- en thuisloosheid woonruimte en begeleiding op maat krijgen en behouden.

Wij besluiten

1. Een subsidie te verlenen van €477.000 aan het Leger des Heils voor uitvoering van het project Interwonen inclusief proefwonen in 2021.
2. De subsidie ten laste te brengen van het budget Wmo-begeleiding (kostenplaats 4067120200) ter waarde van €275.000. Het restant van €202.000 als nadeel op te voeren bij de gemrap voor een integrale afweging van onvoorziene voor- en nadelen.

Want

1. Redenen
 - a. *Dit waarborgt continuïteit van zorg voor een zeer kwetsbare doelgroep.*
Per 1 februari 2021 stopt de huidige financiering vanuit centrumgemeente Assen. Het Leger des Heils is de enige partij die een combinatie van wonen en begeleiding kan leveren op het huidige kwaliteitsniveau.
 - b. *Het gevraagde subsidiebedrag is redelijk gezien het niveau van de hulpverlening.*
 - c. *Subsidie is de meest geëigende financieringswijze:*
 - het huidige inkoopstelsel van Wmo-begeleiding biedt niet de mogelijkheid om de noodzakelijke begeleiding in te kopen voor deze zeer complexe doelgroep (zie achtergrond);
 - het voordeel van subsidie is dat het geen openeinde financiering is; het beschikte subsidiebedrag kan niet worden overschreden;
 - een ander voordeel van subsidie is dat er geen indicatiestelling nodig is.
 - d. *Het gaat om een tijdelijke oplossing.*
Beschermd wonen en maatschappelijke opvang worden ingekocht door centrumgemeente Assen. De 9 gemeenten in het werkgebied van centrumgemeente Assen hebben besloten om per 1 januari 2022 de regio te splitsen in een regio Noord en Midden Drenthe en een regio Zuidwest Drenthe. Dat betekent dat de gemeenten in Zuidwest Drenthe met ingang van 2022 zelfstandig bepalen waar het budget voor maatschappelijke opvang aan wordt besteed en op welke wijze de diensten worden afgenomen. Dan zal opnieuw worden gekeken naar de functie en financiering van Interwonen.
2. Redenen:
 - a. *Het budget voor Wmo-begeleiding is in de programmabegroting 2021-2024 hiervoor verhoogd met € 275.000.*

- b. *Dit is conform de financiële spelregels in de nota 'Op weg naar een schone lei voor Hoogeveen'.*

Maar

In tegenstelling tot een inkooprelatie zijn er bij een subsidie geen rechtens afdwingbare afspraken/prestaties. We kunnen wel subsidie terugvorderen die niet besteed is aan het doel waarvoor de subsidie bestemd was. Onze ervaring leert dat het Leger des Heils altijd consciëntieus haar werkzaamheden uitvoert in het belang van de cliënt.

Achtergrond

Met de WMO 2015 werden centrumgemeenten verantwoordelijk voor de begeleiding van cliënten van de maatschappelijke opvang (mo). Destijds heeft Hoogeveen met centrumgemeente Assen afgesproken dat alle begeleiding die in Hoogeveen wordt geboden door de mo-instelling Leger des Heils wordt beschouwd als begeleiding maatschappelijke opvang (bmo). Alle begeleiding die het Leger Des Heils in Hoogeveen biedt wordt tot op heden volledig betaald uit het mo-budget van Assen ongeacht de zwaarte van de begeleiding en de duur van de begeleiding (vaak meerdere jaren). Assen zelf heeft bmo altijd beschouwd als zware begeleiding voor korte duur waarna cliënten zo snel mogelijk doorstromen naar de Wmo. Daardoor maken veel meer cliënten in Hoogeveen gebruik van het budget voor bmo dan in Assen en in de andere gemeenten in de regio. Van de in totaal ± €700.000 wordt ± €600.000 ingezet in Hoogeveen.

Beschermd wonen en bmo zijn dit jaar opnieuw aanbesteed. Met ingang van de nieuwe contractperiode wordt in de hele regio dezelfde lijn gehanteerd, namelijk dat bmo maximaal voor een half jaar wordt geïndiceerd waarna cliënten moeten doorstromen naar beschermd wonen of Wmo.

De gemeente Assen heeft met terugwerkende kracht alle bestaande cliënten een bmo-beschikking voor een half jaar gegeven. Deze eindigen allemaal op 1 februari 2021. De cliënten van het Leger des Heils in Hoogeveen kunnen niet doorstromen naar de Wmo omdat het Leger des Heils geen Wmo-contract heeft met Hoogeveen. De door ons gehanteerde tarieven voor Wmo-begeleiding dekken niet de kosten van het Leger des Heils dat alleen werkt met personeel op HBO niveau. Er is geen mogelijkheid om binnen de bestaande inkoop tegemoet te komen de prijsstelling van het Leger des Heils.

Overdracht van de cliënten naar aanbieders die wel gecontracteerd zijn stuit op de volgende problemen:

1. onze Wmo-consulenten geven aan dat geen aanbieder in staat is deze specifieke zware doelgroep kwalitatief gelijkwaardige begeleiding te bieden. Het Leger des Heils is erin gespecialiseerd om mensen die dak- of thuisloos zijn of dreigen te worden als gevolg van zware multiproblematiek weer op de rails te krijgen en toe te leiden naar zelfstandig wonen;
2. het Leger des Heils beschikt in Hoogeveen over een aantal clusters van woningen aan Het Haagje en aan de Lomanlaan waar cliënten noodzakelijke (woon)vaardigheden leren. Deze woningen kunnen niet zonder meer worden overgedragen aan andere aanbieders;
3. essentieel voor een succesvol begeleidingstraject is de mogelijkheid van proefwonen in een reguliere huurwoning. Het Leger des Heils beschikt over een hechte vertrouwensband met de woningcorporaties waardoor deze bereid zijn om hiervoor woningen beschikbaar te stellen. Dat is niet vanzelfsprekend aangezien het vaak gaat om cliënten die in het verleden overlast hebben veroorzaakt en huurschuld hebben opgebouwd.

Samen met centrumgemeente Assen en het Leger des Heils is gekeken naar alternatieven. De totale groep van ±60 cliënten kan worden onderverdeeld in subgroepen waarvoor de volgende alternatieven zijn:

- 6 cliënten kunnen wellicht geïndiceerd worden voor Thuiswonen+. Dit is een lichte vorm van beschermd wonen dat gefinancierd wordt door centrumgemeente Assen;
- ± 10 casussen betreffen gezinnen die wellicht in aanmerking komen voor intensieve ambulante gezinsondersteuning op grond van de Jeugdwet;

- ± 15 cliënten kunnen worden overgedragen naar een andere zorgaanbieder of indien dat echt niet mogelijk is (tijdelijk) hulp blijven ontvangen van het Leger des Heils door middel van een cliëntgebonden overeenkomst;
- ruim 30 cliënten volgen een traject bij Interwonen. Voor dit project kan subsidie worden aangevraagd bij de gemeente.

Interwonen bestaat vanaf 2006 en is een initiatief van het Leger des Heils en de woningcorporaties. Het project is altijd actief ondersteund door de gemeente. De woningcorporaties beschouwen het project als een soort tweedekansbeleid en de gemeente beschouwt het project als essentiële schakel in de keten voor dak- en thuislozen naar zelfstandig wonen.

De doelgroep van Interwonen bestaat uit volwassenen die te maken hebben met langdurige of herhaaldelijke dak- en thuisloosheid in combinatie met vaak ernstige psychiatrische aandoeningen, een lichte verstandelijke beperking, problematisch drugs- of alcoholgebruik, slechte fysieke gezondheid of lichamelijke beperkingen, justitiële problemen, huurschulden, woonverleden met overlast e.d. Bij veel deelnemers is sprake van veiligheidsrisico's.

Interwonen biedt een combinatie van wonen en begeleiding. T.a.v. wonen wordt een onderscheid gemaakt tussen:

1. geclusterde woonvormen waar tijdens kantooruren begeleiders aanwezig zijn. Het betreft een pand met kamerbewoning aan Het Haagje en een cluster appartementen aan de Lomanlaan. In totaal 18 woonplekken;
2. proefwonen. Dit zijn huurwoningen die tijdelijk door het Leger des Heils worden gehuurd. Er zijn ± 14 proefwoningen verspreid over de gemeente.

Een begeleidingstraject bestaat doorgaans uit de volgende fasen:

1. opname van de straat, vertrouwen opbouwen, inzicht krijgen in vaardigheden en aanleren van (woon)vaardigheden. Deze fase duurt een half jaar waarna duidelijk is welk vervolg nodig is: beschermd wonen, thuiswonen+ of verder in Interwonen. In deze fase is de begeleiding het meest intensief: gemiddeld 8 uur per week. Deze fase kan doorlopen worden in één van de geclusterde woonvormen of in een proefwoning;
2. toewerken naar zelfstandiger wonen: oefenen met de aangeleerde vaardigheden (dagbesteding, sociale vaardigheden, administratie, huishouden, gezond levenspatroon e.d.). Deze fase duurt gemiddeld anderhalf jaar. De begeleiding wordt afgeschaald naar gemiddeld 4 uur per week. In deze fase wonen cliënten in één van de geclusterde woonvormen;
3. wonen in de wijk. De cliënten gaan proefwonen in een huurwoning op naam van het Leger des Heils. Deze fase duurt gemiddeld 1 jaar waarin de begeleiding verder wordt afgeschaald naar gemiddeld 3 uur per week. Na een jaar komt de woning op naam van de cliënt.

De financiële gevolgen zijn

Fase 1 van het begeleidingstraject, het eerste half jaar, blijft bmo en blijft dus gefinancierd worden door centrumgemeente Assen.

Voor 2021 wordt door het Leger des Heils een subsidie gevraagd van € 477.000,-. Dit is voor de begeleiding in fase 2 en fase 3.

Het gevraagde subsidiebedrag bestaat uit een jaarlijks tekort van € 410.000,- en een eenmalig tekort in 2021 van €67.000,-.

Het eenmalig tekort wordt veroorzaakt door het feit dat per 1 februari 2021 alle cliënten van Interwonen tegelijkertijd uitstromen uit bmo. In 2021 zullen daarom minder cliënten een beroep doen op bmo dan in de jaren na 2021.

In de programmabegroting 2021-2024 is het budget voor Wmo-begeleiding (kostenplaats 4067120200) verhoogd met € 275.000 voor de doorstroom uit bmo. De kosten zijn bij het opstellen van de begroting te laag ingeschat doordat Assen onvolledige gegevens heeft aangeleverd.

Het resterende bedrag van €202.000 zal als nadeel worden opgevoerd bij de gemrap voor een integrale afweging van onvoorziene voor- en nadelen.

Vanaf 2022 wordt de decentralisatie-uitkering maatschappelijke opvang die centrumgemeente Assen ontvangt verdeeld over 2 regio's: de regio Noord en Midden Drenthe en de regio Zuidwest Drenthe. Dat betekent dat de gemeenten in Zuidwest Drenthe (waaronder Hoogeveen) met ingang van 2022 zelfstandig bepalen waar het budget voor maatschappelijke opvang aan wordt besteed en op welke wijze de diensten worden afgenomen. Dan zal opnieuw worden gekeken naar de functie en financiering van Interwonen.

Alternatieven

Er zijn op korte termijn geen alternatieven. Op lange termijn is het mogelijk dit type begeleiding als apart product in te kopen bij de nieuwe aanbesteding van Wmo begeleiding en/of beschermd wonen.

Communicatie

De Raad wordt schriftelijk in kennis gesteld van dit besluit. De Adviesraad Sociaal Domein wordt door de ambtelijk contactpersoon bijgepraat. Het Leger des Heils zal een subsidiebeschikking ontvangen. De betreffende cliënten worden door het Leger des Heils geïnformeerd.

Bijlagen

- 'Activiteitenplan 2021 Leger des Heils W&G Noordoost t.b.v. subsidie aanvraag gemeente Hoogeveen Begeleiding Interwonen en Proefwonen'.
- Brief aan de gemeenteraad.